

Рецензия

на

проф. Илка Попова

за д-р Ермаила Секулинова-Швайцер

във връзка с участието в конкурса за заемане

на академичната длъжност „доцент” по “Камерно пеене”

към катедра „Класическо пеене” на Вокален факултет

при НМА “Проф.Панчо Владигеров” – София

професионално направление 8.3 - Музикално и танцово изкуство

на основание на чл. 3, ал. 1 от правилника за прилагане на ЗРАСРБ

Камерната музика е била, и продължава да е, и в настоящия технологизиран 21 век, един от актуалните и привлекателни жанрове за автори и изпълнители - тест за художествената им инвенция, високо майсторство и ценностна система.

Камерното музициране е интелигентен и деликатен творчески акт, изискващ от изпълнителите отлична професионална подготовка, тънка чувствителност, безупречна художествена мярка и естетически вкус.

Чрез синтеза на гласа/инструмента и пианото, посредством тона - музикално слово, въплътени в концентрираната като обем форма, лаконичен израз и динамична експресия, интерпретаторите отправят своите идейни и естетически послания, полагайки своя уникален емоционален и художествен отпечатък.

Д-р Ермила Секулинова е един от доказаните творци в съвременното българско камерно изкуство. Цялостната ѝ комплексна изпълнителска, педагогическа и научна дейност, безспорно и убедително го доказват. Обширен репертоар, безукорна клавирна техника, безотказна прима виста, стабилна психика, владее на няколко чужди езика, интерес към съвременните тенденции при интерпретацията и изпълнението на барокова, класическа, и романтична вокална музика, успоредно с осведомеността по отношение на лексикалните и стилистични специфики на най-добрите образци, превърнали се в традиция, очертават художествения профил на акомпаниятора и педагога Швайцер.

Ермила Секулинова завършва СМУ - София – специалност пиано, като възпитаник на клавирната педагожка Лидия Кутева. Висшето си образование придобива в Музикалната академия - София, в класовете по пиано на проф. Мара Петкова, по клавирен съпровод на проф. Савка Шопова-Маркова, по камерна музика при проф. Жени Захариева.

Още по време на следването се проявява нейния интерес към камерното музициране. Посещава интерпретационни класове на Никита Магалов в Женева и Амадеус Веберзинге във Ваймар, участва в майсторски класове на Ерик Верба в Лятната музикална академия - Залцбург и Рудолф Бухбиндер в Цюрих.

В периода 1990-2005г. работи в Цюрих като акомпанятор и клавирен педагог във Фондация за млади оперни певци на Елизабет Шварцкопф, Операта и Музикалното училище.

Ще акцентирам само върху най-представителните изяви през годините на д-р Секулинова, отрояващи я като изпълнител на българската и международна сцена, и като автор на научни разработки:

- 2003 - записва CD Bulgarian Soul с музика на Красимир Кюркчийски, и с мецосопрана Веселина Кацарова /продукция на BMG/;
- 2009 - осъществява цикъл от концерти и семинари на Барбара Фукс - сопран /Швейцария/, общо 6, реализирани в София, Пловдив, Стара Загора, като Международен проект съвместно с Швейцарската фондация за култура "Pro Helvetia и с подкрепата на Швейцарското посолство в София;
- 2010 - участва в Международен проект за цикъл от концерти "Фойерверк за Панчо Владигеров" - по случай 110 години от рождението на композитора, съвместна инициатива на Музикален център "Борис Христов", Национален фонд "Култура" и Българските културни институти във Виена и Братислава;
- 2011 - реализира Международен проект съвместно с Швейцарската фондация за култура "Pro Helvetia и с подкрепата на Швейцарското посолство в София, съвместно с

Барбара Фукс - сопран, концерт на ММФ "Софийски музикални седмици" и семинар "Музика на немски език";

- 2012 - защитава дисертация на тема "Педагогът Любомир Пипков в камерния жанр на соловата песен с пиано" и придобива образователната и научна степен доктор по музикознание и музикално изкуство;
- 2013 - е удостоена с награда "Златна лира" на СБМТД за високи художествени постижения в клавирното изкуство;
- 2014 - публикува книгата "Ролята на акомпанятора при сценичната реализация на оперни певци в национални и международни проекти" /изд. на НБУ/;
- 2016 - издава монографията "Савка Шопова-Маркова. Акомпанятор. Съдба или призвание", /изд. Аскони/.

Ермила Секулинова има богата и активна концертна и звукозаписна дейност. Акомпанира на изявени певци между които - Барбара Фукс, Бойко Цветанов, Веселина Кацарова, Калуди Калудов, Кирил Манолов, Крум Гълъбов, Марияна Панова, Цветелина Малджанска и др.

Приложената справка от кандидатката за периода - 2013 - 2017 /т.е. след защитата на дисертационния труд/, включваща участия в национални и международни творчески и научни форуми е респектираща като художествен обхват и обем.

В момента д-р Секулинова е преподавател по камерна музика и вокални ансамбли в НБУ и преподавател към катедра "Класическо пеене" в НМА.

В конкурса за заемане на академичната длъжност доцент по "Камерно пеене" д-р Ермила Секулинова участва на основание на чл. 3, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ с монографичния труд *"Савка Шопова-Маркова. Акомпаниятор. Съдба или призвание"*.

Адмиравам, и като вокалист, и като педагог, и като творец изборът за тема на д-р Ермила Секулинова и поставената цел, а именно да разкрие комплексната личност проф. Савка Шопова, чрез творческите ѝ изяви и постижения, чрез педагогическата ѝ дейност, включително и като основоположник на професионалното обучение по съпровод в България, увенчана през годините с нейните лични постижения и успехите на нейните възпитаници и последователи /една от които е и д-р Ермила Секулинова/.

В личен план монографичният труд е реверанс и носи признателността на д-р Секулинова към педагога и твореца Савка Шопова. Връзката учител-ученик, прераснала с годините в творческо познание и обмен, в красиво и вдъхновяващо приятелство, внася допълнителен елемент на достоверност, автентичност, искреност и топлина.

Монографичният труд *"Савка Шопова-Маркова. Акомпаниятор. Съдба или призвание"* се състои от 246 страници, структурирани в Увод; Разговори със Савка Шопова-Маркова, обособени като отделни части - *Малко предистория; От първи акомпанияторски опити до постоянен партньор на Емил Камиларов; За основаването на дисциплината "Клавирен съпровод" в Музикалната академия; Още малко за*

фамилната история; Детството във Варна; Камерна двойка с Гинка Гичкова; Специализация във Виена и акомпанятор на Лятната академия в Залцбург; Професията на акомпанятора; Преживелици от конкурси и турнета; Един живот, посветен на акомпаняторското изкуство; Биография на Савка Шопова-Маркова и Заключение. В труда има поместени 6 Приложения, проследяващи, съответно - №1- Концертна дейност, №2 -Турнета; №3-Звукозаписна дейност; №4 - Публикации; №5-Студенти; №6-Награди, а библиографията включва общо 50 източника, съответно 27 публикации и 23 интернет сайта.

Самото заглавие на монографията поставя и определя и отделните задачи:

- да се обхване в творчески и биографичен план личността на проф. Савка Шопова;
- да се акцентира върху спецификата на клавириния съпровод;
- да се изведе ролята на акомпанятора и неговото изпълнителско майсторство, потърсени и през призмата на риторичния въпрос - съдба или призвание.

246-те страници на труда пространствено и обхватно очертават цялостния житейски и творчески път, като фокусират вниманието върху повратните моменти, звездни мигове и срещи на проф. Шопова, трасирали пътя ѝ в музикалното изкуство. Увлекателно и откровено са предадени споделените пред д-р Секулинова мисли, чувства, впечатления от случки, събития и хора, белязали съдбата на проф. Савка Шопова, а богатият снимков материал визуално илюстрира и доизвайва, разказите, спомените, преживелиците.

Особен интерес представляват две от частите на монографията. *"От първи акомпаняторски опити до постоянен партньор на Емил*

Камиларов" проследява съвместната работа между Савка Шопова и цигуларя в НМА, както и на концертната им дейност, положена с изявата в Русе през 1959 г. С интригуващи и детайлни щрихи е изваян творческия и човешки облик на Емил Камиларов, видян и предаден чрез непосредствените контакти и думи на Савка Шопова.

"Специализация във Виена и акомпанятор на Лятната академия в Залцбург" ни пренася в Австрия през периода 1974 г. - 1984 г. Спомените и откровенията на Савка Шопова очертават панорамната картина на културния живот през тези години в австрийската столица, чрез срещите и обмена между творческите личности сред които и изявени български музиканти. С важно значение за акомпаняторското майсторство на проф. Савка Шопова са лекциите на Холечек и неговите практически съвети, както и съвместната работа ѝ с проф. Самохил на Лятната академия в Залцбург.

Трудът е ценен и приносен, не само с обекта си на изследване - личността на проф. Савка Шопова, но и допринася за обогатяването на българската музикална научна и изследователска мисъл. Разработката поставя за първи път в изследователски контекст изпълнителя-аккомпанятор, преподавателя, и един от основателите на дисциплината "Клавирен съпровод" в НМА - проф. Савка Шопова.

Между другите приносни моменти бих искала да открия, че монографията за първи път:

- поставя във фокуса на вниманието спецификата на акомпаняторското изкуство, обективизирано и конкретизирано чрез личността на проф. Савка Шопова-Маркова ;

- изследва и анализира събитията и фактите /в художествен и академичен аспект/, успоредно с водещата роля на проф. Шопова за въвеждането и утвърждаването на дисциплината "Клавирен съпровод" в учебната програма на Музикалната академия;
- систематизира, като фактология и информация художествено-творческата, звукозаписна, концертна и педагогическа дейност на проф. Савка Шопова;
- разговорите, поднесени като разкази и спомени, съхраняват и предават автентична информация, свързана със значими моменти /като събития, контакти, междуличностни отношения, творческа среда и атмосфера/ от забележителния изпълнителски и педагогически път на проф. Шопова;
- интервютата, изнесените факти в труда и в приложенията са една добра документална основа за бъдещи изследвания и разработки, свързани със спецификата и проблематиката в акомпаняторското изкуство.

Бих искала да положа и един личен щрих. През годините д-р Секулинова се доказва и утвърди като един ерудиран творец и педагог, с изискан вкус, здрави естетически критерии и балансирана художествена мярка. Това ѝ позволява да поставя неотменно високи изисквания и да проявява неотстъпчивост при възпитанието на младите певци и я превръща в желан и авторитетен спътник-участник-съветник в педагогическия и изпълнителски процес.

Обобщавайки казаното дотук считам, че монографичният труд *"Савка Шопова-Маркова. Акомпанятор. Съдба или призвание"* на д-р Ермила Секулинова отговаря на изискванията с приносния си характер по отношение на новост и обогатяване на българската музикална научна литература, както и с утилитарния си характер, въплътен чрез творческите находки, съвети, препоръки на проф. Савка Шопова, пряко свързани с акомпаняторското изкуство.

Въз основа на всичко казано до тук, заключението ми е, монографичният труд *"Савка Шопова-Маркова. Акомпанятор. Съдба или призвание"*, както и цялостната художествено-творческа и педагогическа дейност на д-р Ермила Секулинова са мащабни и представителни, с висока научна, изпълнителска и педагогическа стойност и с безспорен приносен характер.

Излагайки аргументите си като член на Научното жури, убедено твърдя, че д-р Ермила Секулинова отговаря на изискванията на чл. 3, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ за придобиване на академичната длъжност доцент по "камерно пеене" в НМА "Проф. Панчо Владигеров".

20.12. 2017 г.

гр. София

Рецензент:

Проф. Илка Попова